

DOI 10.31558/2519-2949.2026.3.13

УДК 007:304:659.3

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-9799-9786>**Стеблина Н. О., Донецький національний університет імені Василя Стуса**ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0008-8381-5147>**Болховська Н. Р., Донецький національний університет імені Василя Стуса**e-mail: n.steblyna@donnu.edu.ua (автор для листування)

СПРИЙНЯТТЯ ЗАХІДНИХ ЛІДЕРІВ АНОНІМНИМИ УКРАЇНСЬКИМИ ТЕЛЕГРАМ-КАНАЛАМИ НОВИН

Стаття присвячена сентимент-аналізу текстів про західних політичних лідерів анонімними українськими телеграм-каналами новин у період з початку повномасштабного вторгнення Росії в Україну до кінця 2024 року. Мета дослідження полягає в оцінці релевантності використання української бібліотеки на основі штучного інтелекту (Ukrainian Roberta base) для автоматичного визначення сентиментів у текстах. Матеріалом дослідження стали експортовані публікації найбільш популярних анонімних телеграм-каналів «Труха» та «Україна Сейчас» за вказаний період, з яких відібрано фрагменти, що містять згадки про західних лідерів (Джо Байден, Дональд Трамп, Олаф Шольц, Борис Джонсон, Ріші Сунак, Емануель Макрон). Методологія включала кількісний підрахунок згадок та застосування сентимент-аналізу для класифікації їх (позитивні, негативні, нейтральні). Аналіз здійснювався за допомогою моделі Ukrainian Roberta base, яка оцінює ймовірність належності тексту до певного сентименту. Результати показали переважання нейтральних згадок у обох каналах, проте «Труха Україна» виявилася більш емоційною, з вищим відсотком негативних та дуже негативних сентиментів порівняно з «Україна Сейчас». Найбільш негативні згадки стосувалися Дональда Трампа та Олафа Шольца (для «Україна Сейчас») і Емануеля Макрона (для «Трухи»). Водночас найбільш позитивні сентименти були зафіксовані щодо Бориса Джонсона («Україна Сейчас»), Ріші Сунака та Джо Байдена («Труха»). Важливим спостереженням стало те, що негативний сентимент часто виникав через наявність заперечних часток або слів із негативною конотацією, а не через реальне негативне ставлення медіа. Позитивні сентименти здебільшого формувалися завдяки цитатам політиків, що містили слова підтримки та емоції. Тобто наявність позитивних чи негативних сентиментів не означає відповідного ставлення медіа. У висновках наголошено, що сентимент-аналіз на основі ШІ є релевантним для великих масивів даних, проте його результати слід інтерпретувати обережно, оскільки вони відображають лінгвістичні маркери, а не позицію медіа. Дослідження також виявило україноцентричність контенту телеграм-каналів: згадки про західних лідерів здебільшого пов'язані з їхньою підтримкою України або відмовою від неї. Отримані результати можуть бути корисними для подальших досліджень інформаційного впливу анонімних телеграм-каналів та оцінки ефективності інструментів автоматичного аналізу тональності в українському медіапросторі.

Ключові слова: штучний інтелект, сентимент-аналіз, політична комунікація, повномасштабне російське вторгнення, соціальні мережі, інформаційний контент, публічні комунікації, цифровізація, цифрові технології

Steblyna Natalya, Vasyl' Stus Donetsk National University
Bolkhovska Nataliia, Vasyl' Stus Donetsk National University
e-mail: n.steblyna@donnu.edu.ua (corresponding author)

PERCEPTION OF WESTERN LEADERS BY ANONYMOUS UKRAINIAN TELEGRAM NEWS CHANNELS

The article is devoted to sentiment analysis of texts about Western political leaders by anonymous Ukrainian Telegram news channels in the period from the beginning of the full-scale Russian invasion of Ukraine to the end of 2024. The purpose of the study is to assess the relevance of using the Ukrainian library based on artificial intelligence (Ukrainian Roberta base) for automatic determination of sentiments in texts. The material for the study was exported publications of the most popular anonymous Telegram channels "Trukha" and "Ukraine Now" for the specified period, from which fragments containing mentions of Western leaders (Joe Biden, Donald Trump, Olaf Scholz, Boris Johnson, Rishi Sunak, Emmanuel Macron) were selected. The methodology included quantitative counting of mentions and application of sentiment analysis to classify them (positive, negative, neutral). The analysis was carried out using the Ukrainian Roberta base model, which estimates the probability of a text belonging to a certain sentiment. The results showed a predominance of neutral mentions in both channels, but Trukha Ukraine turned out to be more emotional, with a higher percentage of negative and very negative sentiments compared to Ukraine Now. The most negative mentions concerned Donald Trump and Olaf Scholz (for Ukraine Now) and Emmanuel Macron (for Trukha). At the same time, the most positive sentiments were recorded for Boris Johnson (Ukraine Now), Rishi Sunak and Joe Biden (Trukha). An important observation was that negative sentiment often arose due to the presence of negative particles or words with a negative connotation, and not due to an actual negative attitude of the media. Positive sentiments were mostly formed due to quotes from politicians that contained words of support and emojis. That is, the presence of positive or negative sentiments does not mean a corresponding attitude of the media. The conclusions emphasize that AI-based sentiment analysis is relevant for large datasets, but its results should be interpreted with caution, as they reflect linguistic markers, not the position of the media. The study also revealed the Ukrainian-centricity of the content of Telegram channels: mentions of Western leaders are mostly associated with their support for Ukraine or rejection of it. The results obtained may be useful for further research into the informational impact of anonymous Telegram channels and assessing the effectiveness of automatic sentiment analysis tools in the Ukrainian media space.

Keywords: *artificial intelligence, sentiment analysis, political communication, the full-scale Russian invasion of Ukraine, social networks, information content, public communications, digitalization, digital technologies*

Постановка проблеми. Анонімні українські телеграм-канали стали впливовим інструментом формування громадської думки в Україні із часів повномасштабного вторгнення. Паралельно із цим більшість українців стали погоджуватися із тим, що наша держава має стати частиною західного світу: вступити в ЄС та НАТО. За таких умов моніторинг міжнародних новин видається важливим, бо може показати, яким саме чином формується сприйняття західних лідерів та західних інститутів у впливових медіа.

Тож **метою** нашого дослідження буде вивчити два найбільш популярних анонімних телеграм-канали «Труха Україна» та «Україна Сейчас» з початку повномасштабного вторгнення до кінця 2024 року та проаналізувати, яким чином у цих медіа розподілялися позитивні, негативні та нейтральні згадки про західних лідерів, використавши семантичний та сентимент-аналіз.

Це дасть змогу перевірити українську бібліотеку, що працює з визначенням сентиментів на основі ШІ, а також, якщо результати будуть релевантними, зрозуміти, на основі чого може формуватися позитивне чи негативне ставлення щодо західних лідерів.

Анонімні телеграм-канали в українському інформаційному просторі. Згідно із дослідженням «Інтерньюз» 2025 року, соцмережі є провідним джерелом новин для українців (86%), при цьому 72% обирають для цього саме телеграм. Довіра до соцмереж в Україні є вищою за довіру до професійних медіа (57% та 53% відповідно) [1].

Проте якщо говорити про якість інформації у телеграмі, то вона нижча за професійні медіа: середня оцінка за дотримання стандартів у регіональних телеграм-каналах у 2024 році була 7,6, у той

час як для професійних регіональних видань – 9,6 із 12 можливих [2].

На анонімних телеграм-каналах фіксували матеріали із ознаками замовності, їх звинувачували в участі у організованих інформаційних кампаніях. Наприклад, під час «картонкового» майдану ці медіа атакували НАБУ, а також намагалися дискредитувати протести, на які вийшли українці [3]. Також перекручено подавали інформацію щодо операції НАБУ «Мідас»; канали вміщували ідентичні публікації, просуваючи наративи щодо можливих зв'язків НАБУ із російськими спецслужбами або ж неефективність антикорупційних органів [4]. Дослідження показували, що телеграм-канали заробляють на клікбейті, маніпулюючи емоційним станом українців під час війни [5], просувають певних політиків чи бізнесменів [6].

Однак власники великих телеграм-каналів вважають, що вони є важливим альтернативним джерелом інформації [7], допомагають спростовувати фейки та тримати зв'язок із військовими, що боронять Україну [8]. В інтерв'ю один із них зазначив, що в анонімності телеграм-каналів немає нічого поганого, і ці медіа також роблять свій внесок у перемогу України [9].

Таким чином, українські анонімні телеграм-канали лишаються впливовими гравцями на медіаринку, незважаючи на численну критику якості їхнього контенту. А отже, становлять інтерес для більш детального вивчення їхніх текстів.

Сентимент аналіз політичної комунікації. Сентимент аналіз, який допомагає визначити позитивну, негативну чи нейтральну тональність дописів, доволі часто використовується для аналізу політичної комунікації [10]. Так, сентимент аналіз та аналіз емоційності знаходяться в центрі досліджень комунікації у соцмережах, адже дають змогу пояснити вірусну природу дописів [11]. Існують розробки на основі сентимент аналізу, які дозволяють передбачити результати виборів [12]. Було встановлено, що більш емоційні дописи поширюються краще, ніж нейтральні [13]. На основі компаративного аналізу поширення політичних твітів у різних країнах було з'ясовано, що користувачі більш ймовірно поширюватимуть негативний контент, якщо він з'явився на популярних та впливових акаунтах або ж походить від впливових людей – таких, як політики [14, с. 18]. У свою чергу, це може спонукати політиків поширювати саме негативний контент [15].

Щодо здійснення семантичного аналізу існує декілька підходів.

По-перше, ручний, за якого дослідники, керуючись певними настановами, розподіляють тексти відповідно до тональності [16]. Проте, звісно, за такого підходу неможливо обробляти значну кількість текстів, а також підходи дослідників, що здійснюють аналіз, можуть бути суб'єктивними і впливати на результат.

По-друге, комп'ютерний аналіз на словниковій основі. У цьому випадку у тексті фіксуються певні слова, що можуть свідчити про тональність, і врешті отримується результат. Проте проблема цього підходу – це обмежена кількість мов, з якими можна працювати. Домінує, як правило, англійська. Інші мовні версії зустрічаються рідше або можуть мати нижчу якість [17]. Популярна бібліотека TextBlob, що має можливість сентимент аналізу, має словники ще й німецькою та іспанською. Для інших мов пропонується спочатку використовувати автоматичний переклад, а потім – здійснювати сам аналіз. Тут, звісно, бажано зважати на формат та призначення текстів. Чим складніші вони, чим більш художні, тим менш ефективним буде цей підхід. До прикладу, якщо йдеться про аналіз вірша Лесі Українки «Contra spem spero!», то деякі вислови, як-то «весна золота» чи «хмари осінні» можуть зчитуватися, як нейтральні, бо їхнє загальне значення – це пори року чи погодні явища [18].

Останнім часом використовуються також великі лінгвістичні моделі (LLM): коли на великих корпусах даних відпрацьовується розпізнавання тональності [19].

Для нашого дослідження скористаємося останнім підходом для того, щоб зрозуміти, наскільки релевантними будуть результати.

Матеріал, метод і мета. За період з 24 лютого 2022 року по 31 грудня 2024 року було експортовано історію двох найбільш популярних телеграм-каналів суспільно-політичної тематики у категорії «Новини та медіа»: Труха Україна (більше 3.1 мільйонів підписників) та Украина Сейчас (більше 1.5 мільйонів). Другий за популярністю телеграм-канал Николаевский Ванек не брався до уваги, оскільки він більше сконцентрований на новинах, пов'язаних із військовими діями.

Після цього обиралися речення, що містять згадки західних політичних лідерів США, Сполученого Королівства, Німеччини та Франції (президентів чи прем'єр-міністрів): Джо Байден, Дональд Трамп, Олаф Шольц, Фрідріх Мерц, Борис Джонсон, Ліз Трасс, Ріши Сунак, Кір Стармер, Емануель Макрон (див. рис. 1). Кількісний підрахунок показав, що найбільш популярними були лідери Сполучених Штатів та Франції. Найменш – британські прем'єр-міністерка Ліз Трасс, яка

пробула на посаді трохи більше місяця, та прем'єр-міністр Кір Стармер, який вступив на посаду влітку 2024 року. Тому вони були виключені з вибірки.

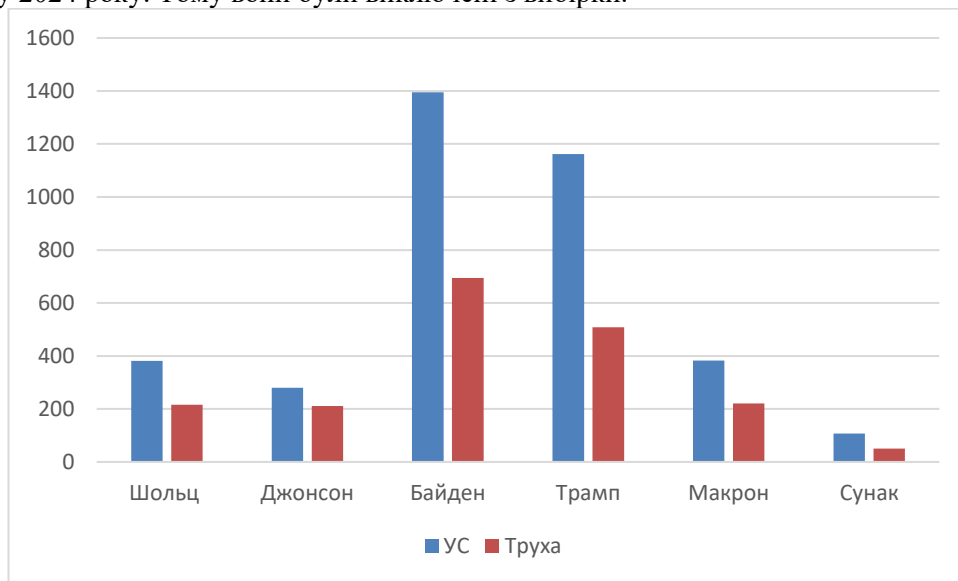

Рис. 1. Кількість згадок західних політиків

Далі до речень, в яких згадувалися політики, застосовувався сентимент аналіз та вираховувалася кількість позитивних, негативних та нейтральних згадок.

Модель, яка використовувалася для цього, це Ukrainian Roberta base, що розпізнає сентименти, оцінюючи ймовірність того, що текст має певний сентимент, від 1 (найбільш ймовірно) до 0 (найменш ймовірно).

Таким чином, метою цього дослідження є оцінка релевантності сентимент-аналізу на основі ШІ (бібліотека Ukrainian Roberta base) для визначення сентиментів на матеріалі текстів про західних лідерів.

Результати. Результати показують значне переважання нейтральних згадок щодо усіх політиків, але й різницю між двома телеграм-каналами: Труха є більш емоційною, ніж Україна сейчас (див. рис. 2–3). Подібні результати співпадають із попередніми оцінками українських регіональних телеграм-каналів у категорії «Новини та медіа» [2].

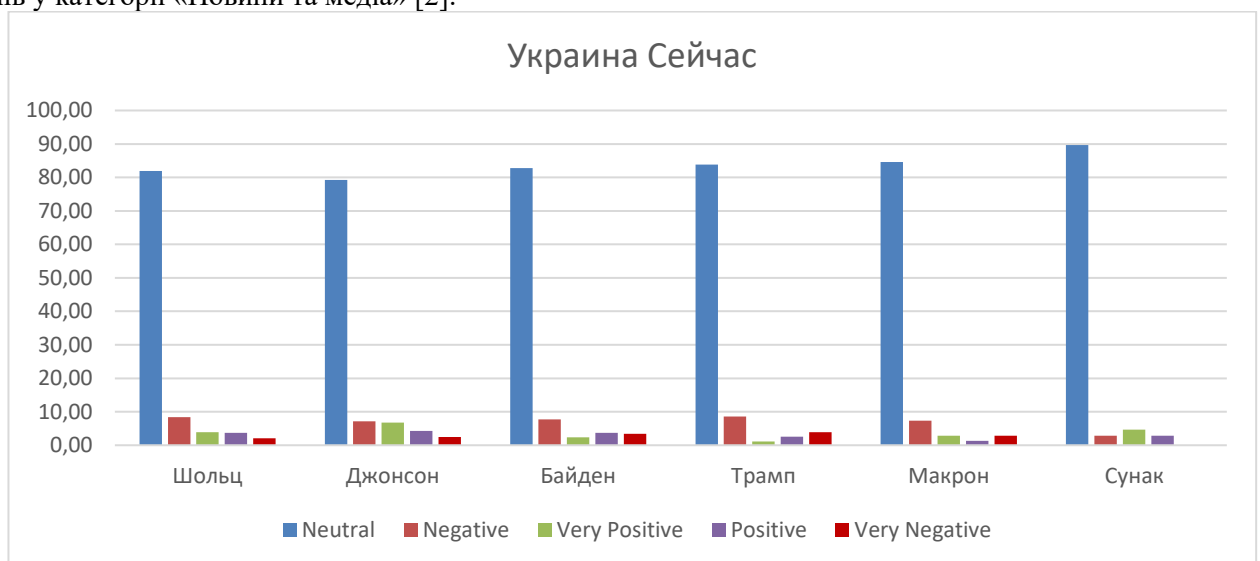

Рис. 2. Результати сентимент-аналізу для Украина Сейчас

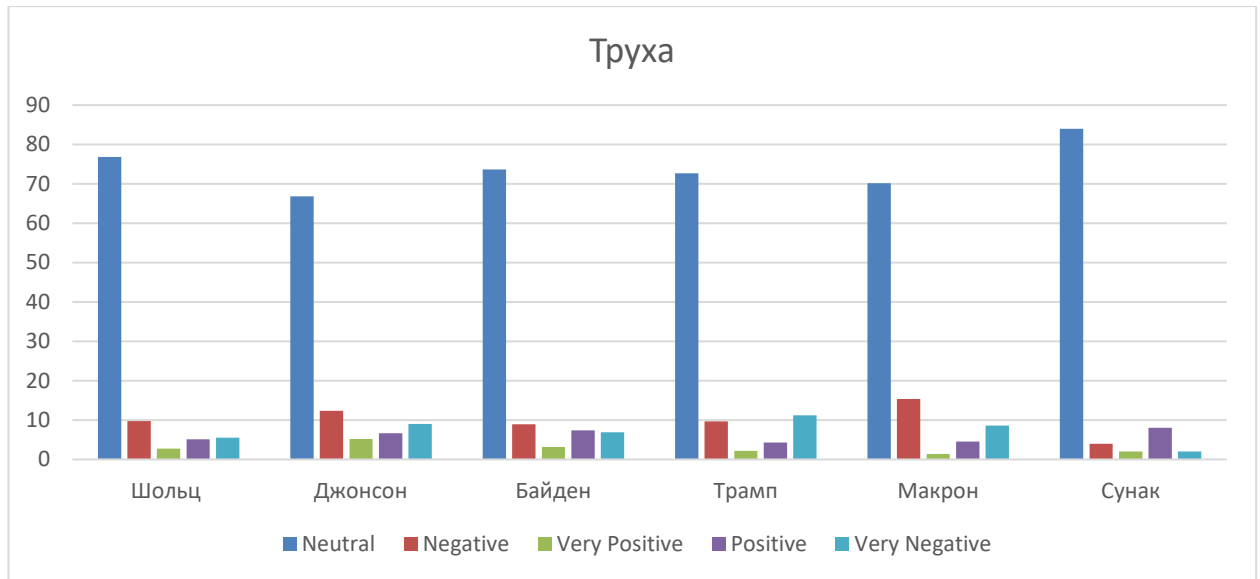

Рис. 3. Результати сентимент-аналізу для Труха

Розподіл позитивних і негативних згадок показує значну популярність саме негативних сентиментів порівняно із позитивними. У випадку Трухи бачимо, що дуже негативні сентименти переважають дуже позитивні. Для України сейчас це не спостерігається.

На другому місці за популярністю бачимо негативні згадки: найбільше щодо Трампа (8,6% - від усіх згадок) і Шольца (8,4%) для першого медіа та щодо Макрона (15,38%) для другого.

Розглянемо до прикладу декілька фрагментів про цих політиків; ймовірність негативного сентименту у фрагментах була оцінена як найвища – 0,8-0,9 (Таблиця 1).

Таблиця 1

Фрагменти із негативним сентиментом

Телеграм-канал	Фрагмент і дата
Україна Сейчас	У Зеленського усе більш різкі висловлювання щодо Трампа, — The Washington Post. Президент України висловив здивування з приводу можливої підтримки Трампом путіна, відзначивши, що це суперечить інтересам американців. 27.02.2024
	Трамп відповів на запрошення Зеленського приїхати в Україну. Екс-президент Дональд Трамп заявив, що не планує найближчим часом відвідувати Україну, тому що його візит буде зараз недоречним. 06.11.2023.
	Шольц вчергове заявив, що Німеччина не є стороною конфлікту в Україні та не стане нею. 04.03.2022
	Приїзд канцлера Шольца в Україну має сенс тільки з підтримкою новим важким озброєнням -заявив посол України в Німеччині Андрій Мельник. «Я думаю, що чекати його варто, запрошення президента ж, але, звісно, цей візит буде мати смисл тільки тоді, коли пан канцлер привезе з собою рішення коаліції пр нову підтримку», - сказав Мельник. Сам же канцлер заявив, що непоїде в Україну найближчим часм. Шольц відзначив, що був у Києві задекілька днів до початку війни і часто розмовляє по телефону із Зеленським. 14.04.2022.
Труха	«Зеленський різко розкритикував Макрона за відмову у військовій підтримці України» - 28.03.2022
	«Сьогодні досить потужно сколихнули новини з Франції. Але, все не зовсім так, як всі ми того захотіли. Все нормально, Франція – наш союзник, Макрон – красень, але особливо нічого не змінилось» - 14.03.2024

Як бачимо, негативний сентимент не обов'язково означає виявлення негативного ставлення медіа. Бо у бібліотеці просто наявні певні слова, наприклад, заперечення, які сигналізують про ймовірність негативного сентименту. Найкраще це видно у першій новині про Шольца, де той просто

заявляє, що Німеччина не є і не стане стороною конфлікту в Україні. Але оскільки у реченні є два заперечення, а ще й слово «конфлікт», то воно уналежнюється до негативного.

У цілому фрагменти з негативним sentimentом стосуються візитів лідерів та підтримки України.

Ще одне незвичне спостереження, це те, що у випадку Трухи бачимо відносно високий вміст негативних sentimentів щодо британського прем'єра Джонсона (12,3%), тим часом як для каналу Україна Сейчас він помірний. Це можна пояснити тим, що прізвище Джонсона часто зустрічалося разом зі згадками інших європейських лідерів, де, наприклад, Макрон згадувався в негативному контексті, а британський прем'єр – у більш позитивному.

Важливо звернути увагу і на розподіл sentimentів зі значенням «дуже негативний»: їх менше, але їхня значна кількість також може свідчити про ставлення до політика. Особливо, якщо їхня кількість переважає позитивні.

Для України Сейчас це, знову ж таки, Трамп (« Весь сектор Газа слід знести, він непридатний та небезпечний для життя, — Трамп»; «Зустріч Трампа та Зеленського відбудеться сьогодні о 16:45 за Києвом. «Як ви знаєте, президент Зеленський попросив мене про зустріч. Зустрінемося з ним завтра вранці близько 9:45 [за Нью-Йорком] у Трамп-тауер. Ситуація в Україні — сором і ганьба. Так багато смертей та руйнувань. Жахливо!», — заявив республіканець».) Показово, що у цих випадках йдеться про цитати Трампа, який відомий своєю експресивністю. Тобто знову – не про ставлення телеграм-каналів.

Для Трухи – це також Трамп і Макрон. У випадку Трампа здебільшого йшлося про його цитати, що містили відповідну негативну лексику, а також про коментар щодо замаху на нього. Щодо Макрона – йдеться про коментар щодо заяви Путіна та її негативної оцінки та його власну цитату. («Жодного компромісу з кривавим режимом путлера бути не може, потрібна тільки перемога України, остаточна та безповоротна. Шольц і Макрон, чи є питання?»; « ЄС збрехав, обіцяючи Україні мільйон боєприпасів, – Макрон. За його словами такої кількості не було ні в запасах, ні в проєкті. Нагадаю, з того «мільйона» ми отримали 30%, за словами Зеленського»).

Розглянемо тепер політиків із найбільшими позитивними згадками (Таблиця 2). Для України Сейчас – це Борис Джонсон. Для Труха – Ріші Сунак та Джо Байден.

Таблиця 2

Фрагменти із позитивним і дуже позитивним sentimentом

Телеграм-канал	Фрагмент і дата
Україна Сейчас	В Україні ми дали йому ім'я «Джонсюк», - Зеленський у матеріалі The Mail on Sunday розповів про допомогу Джонсона Україні з перших днів війни. 04.09.2022
	Із перемогою України нас привітав також Борис Джонсон: «Це яскраве відображення не лише вашого таланту, а й вашої стійкої боротьби за свободу», – написав він у Twitter. 15.05.2022
Труха	Британія буде з Україною скільки потрібно. Підтримка не послабиться, – Ріші Сунак уже в Києві. Чекаємо потужних новин
	Тим часом Зеленський – сьогодні у Лондоні! «Зустрінуся з моїм другом Ріші (Сунак, прем'єр). Проведемо предметні переговори тет-а-тет і делегаціями»
	Зеленський подякував Байдену та американському народові за чергові HIMARS та 155-міліметрові снаряди. «Це наші першочергові потреби. Саме це допомагає тиснути на ворога. Цінуємо лідерську підтримку США! Разом ідемо до перемоги!», – написав президент України в Twitter.
	росіяни вже 1,5 роки творять звірства, але народ України – незламний, – Байден. ▪ Україна скоро стане членом НАТО. ▪ Ми не будемо вагатися в підтримці України, я відданий Україні. Ми стоїмо за свободу сьогодні і будемо стояти стільки, скільки це буде потрібно. ▪ Ми підтримуємо народ України, як народ, який має неймовірну гідність у боротьбі за незалежність
	Головне з зустрічі Байдена та Сі. В цілому, не сказали нічого проривного

У цих випадках – здебільшого йшлося про цитати політиків, де виражалося позитивне ставлення. Позитивний sentiment забезпечують емоджі, знаки оклику та окремі вислови політиків про підтримку, дружбу тощо. Єдиний випадок, де визначення є не до кінця зрозумілим – це пост про зустріч Байдена і Сі.

Висновки. Отже, проведений сентимент-аналіз підтверджує, що в цілому його результати є релевантними, проте дають змогу оцінювати не ставлення медіа, а у випадку позитивних, дуже позитивних та дуже негативних сентиментів – наявність позитивних маркерів у цитатах політиків. А у випадку негативних йдеться здебільшого про заперечення, що може бути як в цитаті, так і в авторському тексті редакції. І не обов'язково свідчить про негативне ставлення редакції чи політика до чогось. Новина може бути нейтральною, проте наявність заперечних часток чи префіксів призводить до її уналежнення до відповідної категорії.

Сентимент-аналіз дозволяє також порівнювати підходи телеграм-каналів: так, Труха є більш «емоційною» та «негативною» (менший відсоток нейтральних сентиментів, більший – негативних та дуже негативних). Натомість Україна Сьогодні є більш помірною.

Бачимо обмеження для цього аналізу. По-перше, коли йдеться про згадки декількох політиків в одному фрагменті (Борис Джонсон, ставлення до якого в Україні було дуже позитивне, мав велику кількість негативних сентиментів через згадки про інших європейських лідерів). По-друге, незначна кількість помилок (як у нашому випадку нейтральне речення було оцінено як позитивне). Також варто зазначити, що у випадку українських телеграм-каналів часто змішуються українська та російська мови (на початку повномасштабного вторгнення обидва канали в основному створювали пости російською, пізніше могли зустрічатися обидві мови, ближче до кінця періоду спостереження – в основному українська). Це теж могло призводити до помилок.

Загалом подібний аналіз може показати, що основна увага телеграм-каналів щодо дій західних політиків була «україноцентричною», тобто інформаційним приводом виступала підтримка України чи відмова від неї. Лише в окремих випадках йшлося про події, не пов'язані з Україною.

Найбільш позитивні сентименти вживалися до Бориса Джонсона (Україна Сьогодні), Ріши Сунака та Джо Байдена (Труха). Натомість негативні – до Трампа і Шольца (Україна Сьогодні) та Макрона (Труха). Проте повторимося, що наявність негативних сентиментів у нашому випадку не можна ототожнювати зі ставленням до політиків. Адже як у випадку із бібліотеками, що працюють на основі ШІ, так і зі звичайними, йдеться про словниковий підхід, де просто фіксуються збіги зі словником, а отже йдеться просто про наявність заперечень у текстах.

Бібліографічний список:

1. Споживання новин і довіра до медіа в Україні. URL: <https://internews.ua/media-research>
2. Стеблина Н. Нам пишуть, що щось коїться – як регіональні телеграм-канали інформують українців під час Великої війни. URL: <https://idpo.org.ua/reports/6136-nam-pishut-shho-shhos-ko%20d1%97tsya-yak-regionalni-telegram-kanali-informuyut-ukra%20d1%97nciv-pid-chas-veliko%20d1%97-vijni.html>
3. Баркар Д. Телеграм-канали як інструмент. Хто і як формував підтримку закону № 12414 та атакував НАБУ – дослідження ІМІ. URL: <https://imi.org.ua/monitorings/telegram-kanaly-yak-instrument-hto-i-yak-formuvav-pidtrymku-zakonu-12414-ta-atakuvav-nabu-i69667>
4. Медіавійна проти НАБУ і САП. Як топові телеграм-канали намагаються знищити репутацію антикорупційних інституцій. URL: <https://detector.media/infospace/article/245610/2025-11-14-mediaviyna-proti-nabu-i-sap-yak-topovi-telegram-kanaly-namagayutsya-znyshchyty-reputatsiyu-antikorupsiynykh-instytutsiy/>
5. Як телеграм-канали заробляють на страхах українців: основні маніпуляції. URL: <https://texty.org.ua/fragments/115168/yak-telehram-kanaly-zaroblyayut-na-strahah-ukrayinciv-osnovni-manipulyaciyi/>
6. Машкова Я. Джинса і маніпуляції. Як заробляють українські телеграм-канали з мільйонними аудиторіями? URL: <https://detector.media/infospace/article/218087/2023-10-14-dzhynsa-i-manipulyatsii-yak-zaroblyayut-ukrainski-telegram-kanaly-z-milyonnymy-audytoriyamy/>
7. Власник Telegram-каналу "Труха" Лавриненко: Один дуже-дуже відомий олігарх сказав: "Хочу купити ваш канал зі збереженням команди". Пропонував \$5 млн. URL: <https://gordonua.com/ukr/news/money/vlasnik-telegram-kanalu-trukha-lavrinenko-odin-duzhe-duzhe-vidomij-oliharkh-skazav-khochu-kupiti-vash-kanal-zi-zberezhennjam-komandi-proponuvav-5-mln-1687779.html>
8. Неплій А. "Нас читають російські воєнні блогери". Інтерв'ю з автором Telegram-каналу "Лачен пише". URL: <https://www.kyivpost.com/uk/post/12105>
9. Коджущко Я. Великі гравці не мають бути анонімними: власник "України на часі" Вадим Інгеров пояснив, як треба регулювати телеграм-канали в Україні. URL: <https://informator.ua/uk/veliki-gravci-ne-mayut-buti-anonimnimi-vlasnik-ukrajini-na-chasi-vadim-ingerov-poyasniv-yak-treba-regulyuvati-telegram-kanali-v-ukrajini>
10. Kermanidis, K.L., & Maragoudakis, M. (2013). Political sentiment analysis of tweets before and after the Greek elections of May 2012. *Int. J. Soc. Netw. Min.*, 1, 298-317.
11. Matalon, Y., Magdaci, O., Almozlino, A., & Yamin, D. (2021). Using sentiment analysis to predict opinion inversion in Tweets of political communication. *Scientific Reports*, 11.
12. Tumasjan, Andranik & Sprenger, Timm & Sandner, Philipp & Welpe, Isabell. (2010). Predicting Elections

with Twitter: What 140 Characters Reveal about Political Sentiment. *Word. Journal Of The International Linguistic Association*, 10.

13. Stieglitz, S., & Dang-Xuan, L. (2013). Emotions and Information Diffusion in Social Media—Sentiment of Microblogs and Sharing Behavior. *Journal of Management Information Systems*, 29, 217 - 248.

14. Antypas, D., Preece, A.D., & Camacho-Collados, J. (2022). Negativity spreads faster: A large-scale multilingual twitter analysis on the role of sentiment in political communication. *Online Soc. Networks Media*, 33, 100242.

15. Ott, B. L. (2017). The age of Twitter: Donald J. Trump and the politics of debasement. *Critical Studies in Media Communication*, 34(1), 59–68. <https://doi.org/10.1080/15295036.2016.1266686>

16. Методологія оцінювання якості контенту в регіональних друкованих та он-лайн виданнях. URL: <https://idpo.org.ua/wp-content/uploads/methodology-2023.pdf>

17. Haselmayer, M., & Jenny, M. (2016). Sentiment analysis of political communication: combining a dictionary approach with crowdcoding. *Quality & Quantity*, 51, 2623 - 2646.

18. Стеблина Н. Цифрові інструменти для медіа-аналітики. Одеса: Фенікс, 2023.

19. Yang, X., Zhu, J.Y., & Meo, P.D. (2024). A quantum-like zero-shot approach for sentiment analysis in finance. *Journal of Intelligent Information Systems*, 63, 705 - 721.

References:

1. Internews Ukraine. (n.d.). *Spozhyvannia novyn i dovira do media v Ukraini [News consumption and trust in media in Ukraine]*. <https://internews.ua/media-research>

2. Steblyna, N. (n.d.). *Nam pyshut, shcho shchos koitsia – yak rehionalni telehram-kanaly informuiut ukrainsiv pid chas Velykoi viiny [“They write to us that something is happening”: How regional Telegram channels inform Ukrainians during the full-scale war]*. Institute for Democracy named after Pylyp Orlyk. <https://idpo.org.ua/reports/6136-nam-pishut-shho-shhos-ko%dl%97tsya-yak-regionalni-telegram-kanali-informuyut-ukra%dl%97nciv-pid-chas-veliko%dl%97-vijni.html>

3. Barkar, D. (n.d.). *Telehram-kanaly yak instrument. Khto i yak formuvav pidtrymku zakonu № 12414 ta atakuvav NABU – doslidzhennia IMI [Telegram channels as a tool: Who and how shaped support for Law No. 12414 and attacked NABU – an IMI study]*. Institute of Mass Information. <https://imi.org.ua/monitorings/telegram-kanaly-yak-instrument-hto-i-yak-formuvav-pidtrymku-zakonu-12414-ta-atakuvav-nabu-i69667>

4. Detector Media. (2025, November 14). *Mediaviina proty NABU i SAP. Yak topovi telehram-kanaly namahaiutsia znyshchyty reputatsiiu antykoruptsiinykh instytutii [Media war against NABU and SAP: How top Telegram channels are trying to destroy the reputation of anti-corruption institutions]*. <https://detector.media/infospace/article/245610/2025-11-14-mediaviyna-proty-nabu-i-sap-yak-topovi-telegram-kanaly-namagayutsya-znyshchyty-reputatsiyu-antikoruptsiinykh-instytutii/>

5. TEXTY.ORG.UA. (n.d.). *Yak telehram-kanaly zarobliaiut na strakhakh ukrainsiv: Osnovni manipuliatsii [How Telegram channels profit from Ukrainians' fears: Main manipulations]*. <https://texty.org.ua/fragments/115168/yak-telehram-kanaly-zaroblyayut-na-strahah-ukrayinciv-osnovni-manipulyaciyi/>

6. Mashkova, Ya. (2023, October 14). *Dzhynsa i manipuliatsii. Yak zarobliaiut ukrainski telehram-kanaly z millionnomy audytoriiamy? [Paid content and manipulation: How do Ukrainian Telegram channels with million-strong audiences make money?]* Detector Media. <https://detector.media/infospace/article/218087/2023-10-14-dzhynsa-i-manipulyatsii-yak-zaroblyayut-ukrainski-telegram-kanaly-z-milyonnomy-audytoriiamy/>

7. GORDON. (n.d.). *Vlasnyk Telegram-kanalu “Trukha” Lavrynenko: Odyn duzhe-duzhe vidomyi oliharkh skazav: “Khochu kupyty vash kanal zi zberezheniam komandy”. Proponuvav \$5 mln [Owner of the Telegram channel “Trukha” Lavrynenko: One very well-known oligarch said, “I want to buy your channel while keeping the team.” He offered \$5 million]*. <https://gordonua.com/ukr/news/money/vlasnik-telegram-kanalu-trukha-lavrinenko-odin-duzhe-duzhe-vidomij-oliharkh-skazav-khochu-kupiti-vash-kanal-zi-zberezhenjam-komandi-proponuvav-5-mln-1687779.html>

8. Neplii, A. (n.d.). *“Nas chytaiut rosiiski voienni blohery”. Interviu z avtorom Telegram-kanalu “Lachen pyshe” [“Russian military bloggers read us”: Interview with the author of the Telegram channel “Lachen pyshe”]*. Kyiv Post. <https://www.kyivpost.com/uk/post/12105>

9. Kodzhushko, Ya. (n.d.). *Velyki hravtsi ne maiut buty anonimnymi: Vlasnyk “Ukrainy na chasi” Vadym Inherov poiasnyv, yak treba rehuliuvaty telehram-kanaly v Ukraini [Big players should not be anonymous: Owner of “Ukraina na chasi” Vadym Inherov explains how Telegram channels should be regulated in Ukraine]*. Informator. <https://informator.ua/uk/veliki-gravci-ne-mayut-buti-anonimnimi-vlasnik-ukrajini-na-chasi-vadim-ingorov-poyasniv-yak-treba-regulyuvati-telegram-kanali-v-ukrajini>

10. Kermanidis, K. L., & Maragoudakis, M. (2013). Political sentiment analysis of tweets before and after the Greek elections of May 2012. *International Journal of Social Network Mining*, 1, 298–317.

11. Matalon, Y., Magdaci, O., Almozlino, A., & Yamin, D. (2021). Using sentiment analysis to predict opinion inversion in tweets of political communication. *Scientific Reports*, 11.

12. Tumasjan, A., Sprenger, T. O., Sandner, P. G., & Welpe, I. M. (2010). Predicting elections with Twitter:

What 140 characters reveal about political sentiment. *Proceedings of the International AAAI Conference on Web and Social Media*, 4(1).

13. Stieglitz, S., & Dang-Xuan, L. (2013). Emotions and information diffusion in social media—Sentiment of microblogs and sharing behavior. *Journal of Management Information Systems*, 29, 217–248.

14. Antypas, D., Preece, A. D., & Camacho-Collados, J. (2022). Negativity spreads faster: A large-scale multilingual Twitter analysis on the role of sentiment in political communication. *Online Social Networks and Media*, 33, 100242.

15. Ott, B. L. (2017). The age of Twitter: Donald J. Trump and the politics of debasement. *Critical Studies in Media Communication*, 34(1), 59–68. <https://doi.org/10.1080/15295036.2016.1266686>

16. Institute for Democracy named after Pylyp Orlyk. (2023). *Metodolohiia otsiniuvannia yakosti kontentu v rehionalnykh drukovanykh ta on-lain vydanniakh [Methodology for assessing content quality in regional print and online publications]*. <https://idpo.org.ua/wp-content/uploads/methodology-2023.pdf>

17. Haselmayer, M., & Jenny, M. (2017). Sentiment analysis of political communication: Combining a dictionary approach with crowdcoding. *Quality & Quantity*, 51, 2623–2646.

18. Steblyna, N. (2023). *Tsyfrovі instrumenty dlia media-analytyka [Digital tools for media analysts]*. Feniks.

19. Yang, X., Zhu, J. Y., & Meo, P. D. (2024). A quantum-like zero-shot approach for sentiment analysis in finance. *Journal of Intelligent Information Systems*, 63, 705–721.